

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060306

DOM
2021-10-29
Stockholm

Mål nr
M 3506-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2021-03-03 i mål nr M 4850-20, se bilaga A

PARTER

Klagande

H L

Motpart

Bygg- och miljönämnden i Torsås kommun

SAKEN

Föreläggande att vidta åtgärder på fastigheten X i Torsås kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd.
2. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen Bygg- och miljönämndens i Torsås kommun beslut den 18 augusti 2020, dnr 2019/BMN783.

Dok.Id 1752275

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

H L har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva nämndens beslut. Till stöd för sitt yrkande har han anfört i huvudsak följande: Det dike som finns vid plåtskjulet är inte ett vattendrag och strandskydd gäller därför inte vid detta. Diket är grävt för att avvattna åkermark och är alltså inte naturligt. Därför sökte han inte heller någon dispens från strandskyddet när skjulet uppfördes 2009.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen bedömer att det finns skäl att ge prövningstillstånd och att ta upp målet till omedelbart avgörande.

Av praxis följer att de krav på tydlighet som ställs på ett föreläggande är väsentligen desamma oavsett om föreläggandet har förenats med vite eller inte (se rättsfallet HFD 2017 ref. 21). När en myndighet vill framtvinga ett visst handlande mot den enskildes vilja måste denne med tillräcklig precision få veta vad som fordras. I kravet på tillräcklig precision innefattas att föreläggandet ska vara tidsmässigt bestämt.

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att det inte framgår av det aktuella föreläggandet inom vilken tid H L ska ha vidtagit de åtgärder som anges i beslutet. Mot denna bakgrund är föreläggandet alltför oklart för att uppfylla kravet på tydlighet och precision. Föreläggandet ska därför upphävas redan på denna grund.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, hovrättsråden Petra Bergman, referent, och Margaretha Gistorp (deltog inte i beslutet om prövningstillstånd) samt tekniska rådet Annika Billstein Andersson.

Föredragande har varit Viktor Alenius.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2021-03-03
meddelad i
Växjö

Mål nr M 4850-20

PARTER

Klagande H L

Motpart

Bygg- och miljönämnden i Torsås kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Kalmar län beslut den 22 september 2020 i ärende nr 505-8383-2020, se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande att vidta åtgärder inom strandskyddat område på fastigheten X i Torsås kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Bygg- och miljönämnden i Torsås kommun förelade i beslut av den 18 augusti 2020 H L att inom strandskyddat område på fastigheten X avlägsna plåtförrådet i dess helhet med tillhörande inredning samt släpet, cykeln och andra personliga tillhörigheter.

H L överklagade föreläggandet till Länsstyrelsen i Kalmar län (länsstyrelsen) i den del det avsåg plåtförrådet. Länsstyrelsen avslog överklagandet i beslut av den 22 september 2020.

H L har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

H L yrkar att mark- och miljödomstolen, med ändring av länsstyrelsens beslut, upphäver föreläggandet i den del det avser plåtskjulet/-förrådet och anför i huvudsak följande som stöd för sin talan.

Vid plåtskjulets uppförande 2009 gällde strandskyddet 100 meter från strandlinjen. Skjulet ligger mer än 100 meter från strandlinjen. Beslutet om utökat strandskydd till 300 meter fattades den 19 december 2014. Plåtskjulet är därför inte någon ny byggnad som är uppförd efter år 2014.

Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken får byggnaden inte vara där om de hindrar allmänheten från att beträda området. Det här skjulet hindrar inte någon från att beträda området. Skjulet ligger på ett landområde som är ”inringat” av stora diken och tomtmark, vilket gör att området inte har någon koppling till stranden eftersom man inte kan passera området. Dessutom ligger det i skogen och stör inte strandens besökare. Den är visserligen en byggnad, eftersom den har väggar och tak, men det är inte sannolikt att människor ska uppehålla sig i den eftersom den inte har fönster eller dylikt.

Om domstolen mot förmodan fortfarande anser att skjulet måste bortföras så anser han att han ska få dispens för skjulet eftersom det ligger på en otillgänglig plats, inte stör människors nyttjande av stranden, inte syns från stranden, uppfördes innan det utökade strandskyddet infördes och markägaren inte motsätter sig att skjulet finns där.

Miljö- och byggnämnden i Torsås kommun motsätter sig bifall till överklagandet och anför till stöd för sin inställning bland annat följande.

Den aktuella platsen omfattas av strandskydd på grund av att det vattendrag som finns där och som rinner precis intill platsen för det uppförda skjulet. Lokaliseringen av detta vattendrag framgår av en karta som inges av nämnden i målet. Strandskyddet gäller både vid havet, sjöar och vattendrag.

H L har vidare genom att på den aktuella platsen uppföra byggnad, klippa gräset och förvara personliga tillhörigheter vidtagit åtgärder som har en avhållande effekt för allmänheten.

DOMSKÄL

Prövningsram

Mark- och miljödomstolen konstaterar inledningsvis att prövningsramen i ett överklagat mål begränsas av det överklagade beslutet. Mark- och miljödomstolen kan som huvudregel inte pröva andra frågor än de länsstyrelsen tagit ställning till genom sitt beslut. Vad domstolen har att pröva i det här målet är således endast om nämnden haft fog för sitt föreläggande i den del det avser plåtskjulet. Huruvida det finns förutsättningar att meddela dispens från strandskyddsbestämmelserna för åtgärden faller utanför prövningsramen i målet. En eventuell ansökan om dispens ska göras hos Bygg- och miljönämnden i Torsås kommun.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Av nämndens föreläggande framgår att det grundar sig på att H L utfört åtgärder som är olovliga på grund av att dessa vidtagits inom ett utökat strandskyddsområde om 300 meter som beslutats av länsstyrelsen den 19 december 2014.

H L har anfört att den i målet aktuella byggnaden skulle ha uppförts år 2009, dvs. vid en tidpunkt då den aktuella platsen inte ingick i av länsstyrelsen beslutat strandskyddsområde. Nämnden har i sitt yttrande till domstolen inte motsagt denna uppgift från H Ls sida. Med beaktande härav, och då det är nämnden som ska visa att förhållandena är sådana att det finns fog för ett föreläggande, anser domstolen att H Ls uppgifter får läggas till grund för bedömningen huruvida byggnaden uppförts innan den aktuella platsen kom att omfattas av strandskydd på grund av länsstyrelsens beslut om utökat strandskyddsområde. Det är således inte visat i målet att H L skulle ha uppfört byggnaden och därigenom etablerat en privatiserad zon vid en tidpunkt när detta skulle ha varit olovligt på grund av länsstyrelsens beslut om ett utökad strandskyddsområde. Med hänsyn till att det inte kan anses visat att platsen enligt länsstyrelsens beslut omfattats strandskydd vid tidpunkten för byggnadens uppförande anser domstolen att nämnden inte haft fog för att på denna grund förelägga H L om de i målet aktuella åtgärderna.

Nämnden har emellertid i mark- och miljödomstolen även anfört att området där plåtskjulet uppförts är beläget inom 100 meter från ett intilliggande vattendrag och därmed omfattas området av strandskydd. Med hänsyn till att saken i målet är huruvida den i målet aktuella platsen omfattas av strandskydd anser domstolen att nämnden är oförhindrad att nu också åberopa denna grund även om den inte varit föremål för någon prövning från länsstyrelsens sida. Med hänsyn till att det är fråga om en tillåten taleändring är domstolen också oförhindrad att inom ramen för detta mål pröva huruvida förhållandena är sådana att det är fråga om ett strandskyddat område på grund av det angivna avståndet om 100 meter från den intilliggande vattendraget. Domstolen bedömer också att det med av nämnden anfört underlag i målet finns en tillräcklig utredning för att kunna pröva denna fråga utan en återförvisning till länsstyrelsen.

H L har inte i målet motsagt de av nämnden anförda uppgifterna om den förevarande platsens placering inom strandskyddat område på grund av det intilliggande vattendraget. Utifrån det kartunderlag som nämnden redovisat i målet bedömer domstolen vidare att vattendraget i detta fall är en bäck eller å som rinner genom fastigheten X. Även en bäck eller å utgör ett sådant vattendrag där det enligt 7 kap 13 § miljöbalken råder strandskydd.

Ett landområde intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd omfattas av strandskyddet enligt 7 kap. 14 § första stycket miljöbalken. Detta innebär att hela det område som finns markerat på den till nämndens beslut bifogade kartan omfattas av förbudet mot att uppföra nya byggnader enligt 7 kap. 15 § miljöbalken. Det har inte framkommit i målet att någon dispens från byggförbudet enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken har meddelats. Mark- och miljödomstolen instämmer därför i länsstyrelsens bedömning att nämnden har haft fog för sitt beslut att förelägga klaganden att avlägsna plåtförrådet och att föreläggandet inte kan anses mer ingripande än vad som behövs för att säkerställa att reglerna i miljöbalken efterlevs. Vad H L anfört föranleder inte någon annan bedömning från domstolens sida och överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 24 mars 2021.

Lars Svensson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lars Svensson, ordförande, och tekniska rådet Bertil Varenius.